

S.D.E.

S. Y. B. COM. (2008 COURSE) : WINTER - 2017

SUBJECT : BANKING & INSURANCE - II

Day : Monday
Date : 06/11/2017

W-2017-3990

Time : 11.00 AM TO 02.00 PM
Max. Marks : 80

N.B.

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
- 3) Answers to both the sections should be written in **SAME** answer book.

SECTION - I

- Q.1** Answer any **TWO** of the following: (16)
- a) Explain the evolution of Central Bank in India.
 - b) Discuss on the R.B.I. Act of 1934.
 - c) What are the features of Indian Currency System?
 - d) State the importance of selective credit control.
- Q.2** Write short notes on **ANY FOUR** of the following: (16)
- a) Quantitative Credit Control
 - b) Monetary Policy
 - c) Management of R.B.I.
 - d) Central Bank and Economic Development
 - e) Establishment of R.B.I.
 - f) Measurement of Money Supply

SECTION - II

- Q.3** Answer **ANY TWO** of the following: (16)
- a) Explain the role of R.B.I. in agricultural finance.
 - b) What are the functions of NABARD?
 - c) Discuss on the changing role of R.B.I in exchange control.
 - d) Explain the Foreign Exchange Regulation Act.
- Q.4** Answer **ANY TWO** of the following: (16)
- a) What are the objectives of nationalized banks?
 - b) Explain the banking sector reforms in India.
 - c) Discuss on the Insurance Act of 1938.
 - d) Explain the insurance sector reforms.
- Q.5** Write short notes on **ANY FOUR** of the following: (16)
- a) G.I.C. Act of 1972
 - b) Co-operative Banks
 - c) FEMA
 - d) Convertibility of Indian Rupee
 - e) R.B.I. and Industrial Finance
 - f) Establishment of NABARD

* * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात
- ३) दोन्ही विभाग एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) भारतातील मध्यवर्ती बँकेची उत्क्रांती स्पष्ट करा.
 - ब) १९३४ च्या आर.बी.आय. कायद्यावर चर्चा करा.
 - क) भारतीय चलन पध्दतीची वैशिष्ट्ये कोणती?
 - ड) निवडक पतनियंत्रणाचे महत्त्व सांगा.
- प्र.२ टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) (१६)
- अ) संख्यात्मक पत नियंत्रण
 - ब) मौद्रिक धोरण
 - क) आर.बी.आय. चे व्यवस्थापन
 - ड) मध्यवर्ती बँक आणि आर्थिक विकास
 - इ) आर.बी.आय. ची स्थापना
 - फ) पैशाच्या पुरवठ्याचे मापन

विभाग - २

- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) कृषी वित्तामध्ये आर.बी.आय. ची भूमिका स्पष्ट करा.
 - ब) नाबार्डची कार्ये कोणती?
 - क) विनिमय नियंत्रणात आर.बी.आय. च्या बदलत्या भूमिकेवर चर्चा करा.
 - ड) विदेशी विनिमय नियमन कायद्यावर चर्चा करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१६)
- अ) राष्ट्रीयकृत बँकेची उद्दिष्ट्ये कोणती?
 - ब) भारतातील बँकींग क्षेत्रातील सुधारणा स्पष्ट करा.
 - क) १९३८ चा विमा कायदा यावर चर्चा करा.
 - ड) विमा क्षेत्रातील सुधारणा स्पष्ट करा.
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. (१६)
- अ) १९७२ चा जी.आय. सी. कायदा
 - ब) सहकारी बँका
 - क) फेमा
 - ड) भारतीय रूपयाची परीवर्तनशीलता
 - इ) आर.बी.आय. आणि औद्योगिक वित्त
 - फ) नाबार्डची स्थापना

हिंदी रूपांतर

सूचनाएं:

- १) सभी प्रश्न आवश्यक है।
- २) दाहिने दिए हुए अंक गुणोंका निर्देश करते है।
- ३) दोनों विभाग एकही उत्तरपत्रिका में लिखिए।

विभाग -१

- प्र.१ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए। (१६)
- अ) भारत में सेंट्रल बैंक की उत्क्रांती स्पष्ट कीजिए।
 - ब) १९३४ के आर.बी.आय. अधिनियम की चर्चा कीजिए।
 - क) भारतीय मुद्रा प्रणाली की विशेषताएं कौनसी है?
 - ड) चलनशील साख नियंत्रण का महत्त्व स्पष्ट कीजिए।
- प्र.२ टिप्पणीयां लिखिए। (कोई भी चार) (१६)
- अ) परिमाणात्मक साख नियंत्रण
 - ब) मुद्रा निती
 - क) आर.बी.आय. का प्रबंध
 - ड) सेंट्रल बैंक और आर्थिक विकास
 - इ) आर.बी.आय. की स्थापना
 - फ) मुद्रा पूर्ती का मापन

विभाग -२

- प्र.३ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए। (१६)
- अ) कृषी वित्त में आर.बी.आय. की भूमिका स्पष्ट कीजिए।
 - ब) नाबार्ड के कार्य कौनसे है?
 - क) विनिमय नियंत्रण में आर.बी.आय. की परिवर्तन भूमिका पर चर्चा कीजिए।
 - ड) विदेशी विनिमय अधिनियम कानून स्पष्ट कीजिए।
- प्र.४ निम्नलिखित में से किन्ही दो के उत्तर लिखिए। (१६)
- अ) राष्ट्रीयकरण बैंकों के उद्देश कौनसे है?
 - ब) भारतीय बैंकींग क्षेत्र की सुधारणाएं स्पष्ट कीजिए।
 - क) १९३८ के बीमा कानून पर चर्चा कीजिए।
 - ड) बीमा क्षेत्र की सुधारणाएं स्पष्ट कीजिए।
- प्र.५ टिप्पणीयां लिखिए। (कोई भी चार) (१६)
- अ) १९७२ का जी.आय.सी. कानून
 - ब) सहयोगी बैंकाएं
 - क) फेमा
 - ड) भारतीय रूपयोंकी परिवर्तनशीलता
 - इ) औद्योगिक वित्त तथा आर.बी.आय.
 - फ) नाबार्ड की स्थापना